

Plats och tid Stadshuset, Oskarshamnssalen klockan 9.00 – 15.25

Beslutande	Stefan Windh (S)	ordförande
	Lars Wingerup (S)	ledamot
	Frida Bergvall (S)	ersätter Eva-Lena Karlsson (S)
	Berth Karlsson (S)	ledamot
	Matti Wahlström (V)	2:e vice ordförande
	Gunilla C Johansson (M)	1:e vice ordförande
	Hans Glawing (M)	ledamot
	Magnus Larsson (C)	ledamot
	Mathias Karlsson (FP)	ledamot

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2012-05-28

Akt. 3.M.1333-11
Aktbil.....

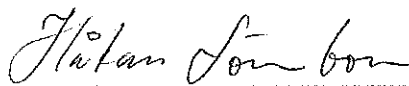
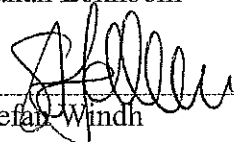
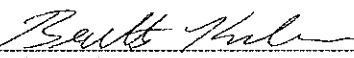
Icke tjänstgörande ersättare Hans Åslund (V), Fredrik Jonasson (V), Berit Sjöo (KD) och Solweig Weber (FP)

Övriga deltagande Helen Hammarqvist, samhällsbyggnadschef Bodil Liedberg-Jönsson, kart- och planchef Leif Carlsson, miljö- och byggchef Kerstin Åbinger, miljö- och hälsoskyddsinspektör Marie Lindström, PRAO-elev Benjamin Sturek samt miljö- och hälsoskyddsinspektör Håkan Lönnbom

Paragrafer 70-71

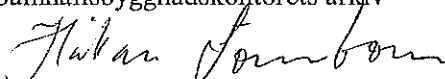
Justering 2012-05-23

Underskrifter

Sekreterare	 Håkan Lönnbom
Ordförande	 Stefan Windh
Justerande	 Berth Karlsson

Bevis

Justeringar har tillkännagivits genom anslag på kommunens officiella anslagstavla vid Stadshuset.

Organ	Samhällsbyggnadsnämnden		
Sammanträdesdatum	2012-05-23		
Datum för anslagets uppsättande	2012-05-24	Datum för anslagets nedtagande	2012-06-15
Förvaringsplats för protokollet	Samhällsbyggnadskontorets arkiv		
Underskrift			

Utdragsbestyrkande

Miljödomstolen, Nacka Tingsrätt

Box 1104
131 26 Nacka strand

§ SBN0070/12

Dnr B 2012-262 (2010-16)

Synpunkter på komplettering av ansökan inför prövning enligt miljöbalken för mellanlagring, inkapsling och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall

Ärendet

Miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt har i remiss givit samhällsbyggnadsnämnden tillfälle att lämna sina synpunkter på behov av komplettering av SKB:s ansökan om att etablera och driva ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall. Remissen gäller prövning enligt miljöbalken (MB).

De anläggningar som direkt berör Oskarshamns kommun är belägna i Simpevarp och omfattar ett mellanlager (Clab) samt en inkapslingsanläggning (Inka). De båda anläggningarna integreras under namnet Clink.

Samhällsbyggnadskontorets yttrande

Förtydligande av exempel på åtgärder som kan utföras

I miljökonsekvensbeskrivningen (nedan MKB) till ansökan förekommer det förslag på åtgärder som kan utföras. Till exempel beskriver företaget att de arbetar med energi-effektiviseringsåtgärder och att de kan använda energi från kylvattnet för uppvärmning.

Ansökan bör utformas så att det tydligt framgår vilka av de åtgärder som framkommit i MKB som företaget har för avsikt att genomföra.

Allmänt om villkor

Den samlade prövningen medför att villkorsförslagen blir av övergripande natur och utformats generellt för de omfattande verksamheterna. Konsekvensen blir att mindre hänsyn tas till de olika platserna där verksamheten bedrivs, t ex hur tåligheten är i

Justerarsignaturer

Utdragsbestyrkande

forts. § SBN0070/12

respektive recipient. Samhällsbyggnadskontoret anser att det finns brister i ansökan enligt miljöbalken eftersom SKB har angivit så få förslag till villkor, det vill säga vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som reglerar hur man avser bedriva verksamheten.

Ansökan behöver därför kompletteras med förslag till villkor rörande de olika anläggningsdelar som bör regleras. Vid behov bör villkoren kompletteras för respektive anläggningar eftersom de i viss mån har både olika syften och inriktningar.

SKB:s yrkanden

I rapport R-10-20 sid 16 anges att en ny dagvattendamm ska anläggas i anslutning till Clink.

Yrkandena bör kompletteras med anläggande av dagvattendamm för behandling av uppkommet dagvatten för Clink.

Befintliga tillstånd

Befintligt tillstånd och villkor har inte bilagts ansökan. Det framgår inte heller hur befintliga tillstånd med avseende på hamn- och vattenverksamhet ska integreras i helhetslösningen.

Ansökan bör kompletteras med gällande tillstånd för dagens verksamhet vid Clab och gällande tillstånd för respektive hamnverksamhet och vattenverksamhet.

Översikt

I figurerna 12-4 och 12-7 MKB finns beskrivning över de kumulativa effekterna i en tids- och resursplan för respektive anläggning. Dessa underlag bör sammanfogas och kompletteras med övriga svenska kärnkraftsanläggningars drift och rivning för att få en översiktlig helhetsbild över det svenska kärnkraftsprogrammet och den ansökta slutförvarslösningen.

Ansökan bör kompletteras med en översiktsbild som tidsmässigt visar samtliga kärnkraftsverks drift- och nedläggningsplaner. Detta för att få en helhet av både kärnkraftsprogrammet och slutförvarssystemet eftersom de hänger nära ihop med varandra.

Synkronisering av de olika delarna

I MKB talas det i olika delar om att 200 kapslar förväntas kunna produceras i anläggningen per år medan Sigyn ska transportera 150 kapslar per år.

Detta får också betydelse för varaktigheten för inkapslingen av högaktivt kärnavfall eftersom en produktion av 150 kapslar per år medför verksamhet i 40 år. Produktionstiden minskar till 30 år om produktionstakten ökas till 200 kapslar per år.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

forts. § SBN0070/12

I nollalternativet beskrivs drift av svenska kärnkraftverk under 60 år. I andra delar i upprättad MKB anges drift av kärnkraftverk under 60 år för OKG-anläggningar och 50 år för övriga kärnkraftverk. Detta får konsekvenser för förväntad påverkan från Clink-anläggningen.

Ansökan bör kompletteras med tydliga tidsperspektiv och vilken årlig aktivitet och omfattning som är huvudlinjen för den tänkta verksamheten och vilka förväntade effekter detta medför.

FMH-bilagan till SFS 1998:899

Ansökan omfattar idag endast verksamhetskod 90.460 ur bilagan till Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Har samtliga verksamhetskoder för den samlade verksamheten enligt bilagan identifierats av verksamhetsutövaren och bedömts? Exempel på verksamheter som finns i bilagan är hamnverksamhet, värmeåtervinning ur kylvatten, bearbetning av metaller, bergmasseupplag med mera.

Ansökan bör kompletteras med eventuella koder enligt FMH-bilagan för respektive anläggningsplats.

Joniserande strålning

Åtgärder ska vidtas som förebygger händelser som kan leda till en olycka med radioaktiva utsläpp. Spridning av radioaktiva ämnen till omgivning ska förhindras eller begränsas om ett haveri skulle inträffa. Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön. Utsläppen av radioaktiva ämnen ska begränsas så att människors hälsa och den biologiska mångfalden skyddas.

I MKB, sidan 155, beskrivs översiktligt att om inga åtgärder vidtas kommer framtida utsläpp till vatten att öka. Företaget skriver att utredningar har utförts och att det finns förslag på åtgärder för minskade utsläpp, men att det krävs praktiska tester för att bedöma om dessa kan genomföras. Ytterligare utredningar behövs för att avgöra om dessa åtgärder påverkar anläggningen negativt med avseende på säkerhet, strålskydd och avfallshantering. Enligt utredningarna kan åtgärderna medföra att utsläppen reduceras till 95-99 %.

Ansökan bör kompletteras på så sätt att dessa utredningar bör ges som utredningsvillkor.

Ansökan bör även kompletteras med förslag på provotidsvillkor under tiden dessa utredningar pågår, för att begränsa att utsläppen till omgivningen inte ökar jämfört med dagens utsläpp.

Justerarsignaturer

Utdragsbestyrkande

forts. § SBN0070/12

Buller

Lokaliseringen av inkapslingsanläggningen till Simpevarp kommer medföra ytterligare bullerkällor med flera olika centrum i området. Den sammanvägda bullerpåverkan redovisas och belyses på olika platser. Allmänna bullerriktvärden framhålls som kriterier för olägenhet där oftast ekvivalentnivån är underlag för riktvärdet. Vid mätningar vägs ljudets frekvenser för att få ett mått som avspeglar hur det mänskliga örat uppfattar ljuden. För buller används så kallad A-vägning och skrivs med mätvärdet dB(A). A-vägningen dämpar låga frekvenser och förstärker medelhöga. Dämpningen av låga frekvenser innebär att bullerstörningar från t ex tung trafik med dova motorljud i viss mån kan underskattas.

Ansökan bör kompletteras med redogörelse för vilka skyddsåtgärder som kan undanröja olägenhet för människors hälsa även vid låga frekvenser.

Ansökan bör även kompletteras med hur det rörliga friluftslivet påverkas av bullernivåerna.

Ansökan bör kompletteras med föreslagna bullervillkor med nivåer för momentana bullerkällor.

Byggtiden

Byggtiden är utdragen och uppskattas till 5-10 år för Clink. Företaget anger att Naturvårdverkets riktlinjer för buller från byggplatser ska tillämpas. Omgivningen riskerar att påverkas av denna högre bullernivå under längre tid om inte krav på industribuller tillämpas istället. Tid för när nivåer för byggplatsbuller ska tillämpas bör begränsas för att inte bli oacceptabelt lång.

Ansökan kompletteras med villkor som tidsmässigt begränsar den tid som buller från byggplatser ska tillämpas.

Under delar av byggtiden finns det även risk för att det kommer att damma och därmed orsaka störningar på omgivningen. Framförallt finns denna risk vid sprängning, schaktning och krossning av material. För att minska denna risk bör skyddsåtgärder vidtas som minimerar olägenhet som kan uppkomma.

Ansökan bör kompletteras med villkor som begränsar effekter av störningar i form av till exempel damning.

Energi

Alla verksamhetsutövare ska hushålla med energi och i första hand använda förnybara energikällor. Vid konstruktion av nya fordon/fartyg, ska bästa möjliga teknik användas, för att minska emissioner till omgivningen och minska energianvändningen.

Justerarsignaturer

Utdragsbestyrkande

forts. § SBN0070/12

I Kalmar län finns målet att år 2030 inte ha några nettoutsläpp av fossil koldioxid och anläggningen i Simpevarp kommer att fungera över lång tid.

Ansökan bör kompletteras med en redovisning över hur SKB förhåller sig till att Kalmar län har som mål att inte ha några nettoutsläpp av fossil koldioxid till 2030. Vidare bör arbetet med energihushållning inom verksamheten i form av kartläggning, analyser och energiplaner redovisas.

Ansökan bör kompletteras med villkorsförslag avseende energifrågor.

Kemikalier

Ansökan bör kompletteras med en kemikalieförteckning och säkerhetsdatablad för respektive kemikalier och bedömning om vattendirektivsämnen används. Förteckningen ska innehålla uppgifter om:

- Produktnamn/handelsnamn på förpackningen
- Användningsområde inom verksamheten
- Årsförbrukning (mängd)
- Faroklass och riskfraser (kommer att ändras till faropiktogram och faro- och skyddsangivelser)
- Maximalt lagrad eller hanterad mängd vid ett och samma tillfälle

Utförs kemikalieförteckning på ämnesnivå underlättas identifiering av utfasnings-, riskminsknings- eller vattendirektivsämnen. Om kemikalierna innehåller några av dessa ämnen ska en plan för utfasning alternativt begränsning upprättas. Om utbyte inte är möjligt, ska en riskbedömning upprättas för kemikalien, med syfte att begränsa dess påverkan på hälsa och miljö. T ex är hydrazin en miljöfarlig (mycket farlig för vattenlevande organismer) och cancerogen kemikalie som bör bytas ut. Användningen av hydrazin kräver även tillstånd från arbetsmiljöverket.

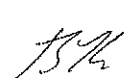

Utsläpp till omgivande vatten

Alla utsläppsstråk med risk för oljeläckage är försedda med oljeavskiljare. Dagvatten ska renas via dagvattendammar före utsläpp till recipienter.

Ansökan bör kompletteras med lämpliga villkor som begränsar utsläppsnivån till omgivning via avloppsflöden, t ex funktionskrav till en viss reningsnivå.

Miljö kvalitetsnormer för vattenpåverkan

För ytvatten finns miljö kvalitetsnormer för kemisk och ekologisk status. Ansökan behöver kompletteras med hur verksamheten och åtgärder påverkar vattenkvaliteten i omgivande vatten samt en bedömning hur de miljö kvalitetsnormer som finns på vattensidan berörs.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande
		

forts. § SBN0070/12

Stödfunktioner

I dagsläget är driften av Clab-anläggningen för sin funktion helt beroende av flera stödfunktioner som OKG- anläggningen tillhandahåller. Allt från vattenförsörjning i form av både process- och dricksvatten, avloppsbehandling, underhållsarbeten av vissa komponenter för normal drift, mellanlager/deponering av lågaktivt avfall med mera.

Ansökan bör kompletteras med en tydligare beskrivning av hur dessa viktiga stödfunktioner ska säkerställas när kärnkraftsanläggningarna tas ur drift.

Avfallshantering

SKB redovisar att 10,4 ton avfall per år går till återvinning eller återanvändning, 17,3 ton till deponering, förbränning eller biologisk behandling och 4,5 ton farligt avfall skickas till återvinning, förbränning eller behandling. Det framgår inte om avfall sorteras enligt producentansvaret. Det saknas en redovisning över hur företaget arbetar med att öka återvinningen, minska avfallets mängd och farlighet samt sortering enligt producentansvaret.

Någon beskrivning av om det i nuläget kan uppkomma lågaktivt avfall som ska friklassas inom en begränsad tidsperiod finns inte. Friklassat avfall ska omhändertas enligt de konventionella metoderna. Avfall som ska gå till deponi omfattas av deponeringsförordningen med tillhörande föreskrifter. Till exempel är det enligt deponeringsförordningen inte tillåtet att deponera brännbart avfall.

Ansökan bör kompletteras med en tydligare redovisning av hela avfallshanteringen inklusive sortering enligt producentansvaret och åtgärder företaget har för avsikt att vidta för att minimera mängden avfall.

Om detta är aktuellt, bör ansökan kompletteras med en beskrivning av vilka aktiviteter och åtgärder som behövs idag, för att främja korrekt omhändertagande av friklassat avfall i framtiden.

Rivning av anläggningen

Vid en rivning av anläggningen på Simpevarp beskrivs att rivningsmaterial kan användas för återfyllnad för bergrum, om materialet friklassas. Denna friklassning siktar på att det inte finns någon riskfylld strålning från materialet.

Naturvårdsverket har i sin handbok 2010:1 utgåva 1 "Återvinning av avfall i anläggningsarbeten" tagit fram kriterier för användning av avfall för anläggningsändamål. För fri användning av rivningsavfall för anläggningsändamål, ska avfallet ha mindre än ringa föroreningsrisk på omgivningen. Innehåller rivningsavfallet föroreningar som medför ringa eller mer än ringa föroreningsrisk är det anmälnings- respektive prövningspliktigt enligt dagens FMH-bilaga.

Justerarsignaturer

Utdragsbestyrkande

§ forts. SBN0070/12

För avfall som ska deponeras finns det krav i dagens deponeringsförordning med mera som ska uppfyllas.

Ansökan bör kompletteras med hur företaget avser infria kraven i lagstiftningen dels med avseende på om avfall ska användas för anläggningsändamål dels om avfall avses deponeras.

Driftstörning

Ansökan bör kompletteras med en redovisning av hur mottagningskapaciteten till Clab är balanserad med mottagningskapaciteten i inkapslingsanläggningen.

Ansökan bör kompletteras med en redovisning över hur långvariga driftstörningar i inkapslingsanläggningen kan påverka beläggningen i Clab och vilka konsekvenser detta får.

Skyddet av tredje man

Grundvattensänkning som uppkommer till följd av anläggande och drift av anläggningar får inte försämra omkringliggande vattentäkter.

Ansökan bör kompletteras med tydlig beskrivning av vilka åtgärder företaget kommer att vidta för att motverka oacceptabel påverkan för tredje man och hur detta avses säkerställas och kompenseras.

Nollalternativet

På sidan sid 291 i MKB skriver SKB: "Nollalternativet beskriver en trolig utveckling om inkapslingsanläggningen och slutförvaret inte kommer till stånd". På sidan 20 i ansökan "Om ett slutligt omhändertagande av det använda kärnbränslet inte kommer till stånd återstår att fortsätta att lagra det som idag, under övervakade former." Vidare: "En förlängd övervakad lagring är inget slutligt omhändertagande och uppfyller alltså inte de krav som lagstiftningen ställer på kärnkraftsproducenterna." På sidan 291 i MKB "Förutom att nollalternativet innebär att lagringskapaciteten behöver utökas så kommer även lagringstiden att behöva förlängas." På sidan 292 i MKB "Då samhällsutvecklingen i ett långtidsperspektiv är osäker går det inte att utesluta att Clab vid någon tidpunkt skulle komma att överges. Vid ett oplanerat övergivande av anläggning ökar risken främst till följd av att samtliga system sätts ur spel och underhållet uteblir."

I MKB beskrivs nollalternativet främst med avseende på vattenutsläpp. Övriga konsekvenser belyses vagt trots att kärnavfallet är mycket långlivat och farligt och Clab, i förhållande till detta, har en mycket begränsad livslängd och bevakning.

Ansökan behöver kompletteras med en tydlig beskrivning av konsekvenserna för människor och omgivningen på kort och lång sikt vid fortsatt förvaring i Clab.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande

forts. § SBN0070/12

Kontrollprogram

Ett kontrollprogram enligt egenkontrollförordningen syftar bland annat till att kontrollera att villkor i tillstånd efterlevs och därmed möjliggöra uppföljning av skyddsåtgärder och försiktighetsmått. Detta underlättas om det för respektive anläggning finns villkor med specifika utsläppsnivåer som reglerar tillåten miljöpåverkan.

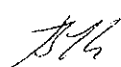
Det är heller inte givet att ett kontrollprogram fastställs av tillsynsmyndigheten utan utgör en styrande del av den mer omfattande egenkontrollen som bedrivs inom verksamheten. Hänvisning till utsläppsnivåer i ett kontrollprogram får därmed en svag ställning och blir därmed oacceptabelt. Samtidigt försvårar det tillsynsarbetet som därmed blir mindre effektivt. Därför behöver specifika utsläppsnivåer fastställas i villkor. Kontrollprogrammet bör utformas så att utsläpp till omgivningen kan redovisas i den årliga miljörapporten. I den ska både radiologiska och ickeradiologiska utsläpp till mark, luft och vatten redovisas, inklusive värdering av konsekvenserna för omgivningen.

Sammanfattning över kompletteringssynpunkter

SKB:s yrkanden bör kompletteras med anläggande av dagvattendamm.

Sammanfattningsvis behöver ansökan kompletteras med redovisning alternativt beskrivning av:

- de skydds- och försiktighetsmått som företaget har för avsikt att genomföra
- kopior på gällande tillstånd för dagens verksamhet vid Clab, hamnverksamhet och vattenverksamhet
- översiktsbild som tidsmässigt visar helheten för samtliga kärnkraftsverks drift- och nedläggningsplaner och slutförvarssystemets genomförandeplan
- tydliga tidsperspektiv och vilken årlig aktivitet och omfattning som är huvudlinjen i verksamheten
- eventuella övriga koder enligt FMH-bilagan
- skyddsåtgärder som kan undanröja olägenhet för människors hälsa vid buller med låga frekvenser
- hur det rörliga friluftslivet påverkas av bullernivåerna
- redovisning av hur SKB förhåller sig till att Kalmar län har som mål att inte ha några nettoutsläpp av fossil koldioxid till år 2030
- arbetet med energihushållning inom verksamheten i form av kartläggning, analyser och energiplaner
- kemikalieförteckning och säkerhetsdatablad för respektive kemikalier inklusive bedömning om vattendirektivsämnen används
- beskrivning av vattenkvalitet och miljökvalitetsnormer rörande vatten

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande
		

§ forts. SBN0070/12

- hur stödfunktioner ska säkerställas när OKG:s kärnkraftsanläggningar tas ur drift
- beskrivning av den konventionella avfallshanteringen
- omhändertagande av friklassat avfall i framtiden (om det är aktuellt)
- hur långvariga driftstörningar i inkapslingsanläggningen påverkar Clab
- hur företaget avser infria lagstiftningen med avseende på om avfall ska användas för anläggningsändamål eller deponeras
- vilka åtgärder företaget kommer att vidta för att motverka oacceptabel påverkan för tredje man och hur detta avses säkerställas och kompenseras
- tydlig beskrivning av konsekvenserna för människor och omgivningen vid fortsatt förvaring i Clab (nollalternativet)
- kontrollprogrammets utformning för redovisning i kommande miljörapportering.

Villkoren för verksamheten bör kompletteras med avseende på:

- utredningsvillkor över utredningar som kräver praktiska tester för att bedöma om de kan genomföras
- prövotidsvillkor som begränsar utsläpp under utredningstiden
- bullervillkor med nivåer för momentana bullerkällor
- begränsning av den tid som buller från byggplatser ska tillämpas
- begränsning av effekter av störningar i form av damning
- energifrågor
- begränsningar av utsläppsnivån till omgivning via avloppsflöden, t ex funktionskrav till en viss reningsnivå

Samhällsbyggnadskontorets förslag till beslut

Samhällsbyggnadskontoret föreslår att samhällsbyggnadsnämnden antar samhällsbyggnadskontorets yttrande som sitt eget för begäran om kompletteringar av SKB:s ansökan.

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskotts beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår nämnden besluta i enlighet med samhällsbyggnadskontorets förslag.

Samhällsbyggnadsnämndens överläggningar

Stefan Windh (S) yrkar med instämmande av Gunilla C Johansson (M) och Matti Wahlström (V) att ett tillägg görs om att ansökan även ska kompletteras ur energihushållningsperspektivet med avseende på den stora mängd energi som finns kvar i det utbrända kärnavfallet som avses slutförvaras.

Justerarsignaturer

Utdragsbestyrkande

forts. § SBN0070/12

Efter framställda propositioner finner ordföranden att nämnden beslutar enligt kontorets förslag med tillägg om energihushållning.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden antar samhällsbyggnadskontorets yttrande enligt ovan som sitt eget för begäran om komplettering av SKB:s ansökan med tillägget att ansökan även ska kompletteras ur energihushållningsperspektivet med avseende på den stora mängd energi som finns kvar i det utbrända kärnavfallet som avses slutförvaras.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Justerarsignaturer		Utdragsbestyrkande	
